

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Novosada a soudkyň Mgr. Kateřiny Sedlákové a JUDr. Ludmily Petrákové ve věci

žalobkyně: **K. A.**, narozená dne xxx
bytem xxx xxx, xxx xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Klárou Doležalovou
sídlem Opletalova 1015/55, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo dopravy**
sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 42, 128 00 Praha 2

o náhradu škody

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 13. června 2024, č. j. 24 C 214/2019-157,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I **mění** tak, že žaloba o zaplacení částky 41 866 Kč s příslušenstvím se **zamítá**, jinak se v tomto výroku **potvrzuje**.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku 2 244 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. **Žalobkyně** se podanou žalobou domáhá náhrady škody představované náklady vynaloženými v souvislosti s nesprávným úředním postupem, spočívajícím v nepřiměřené délce a opakovaném rušení správních rozhodnutí v řízení o udělení oprávnění k provozování stanice technické kontroly pro silniční motorová a přípojná vozidla, které bylo vedeno před Krajským úřadem Moravskoslezského kraje a Ministerstvem dopravy.
2. **Žalovaná** s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí na základě tvrzení a argumentů podrobně uvedených v bodě 2 odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně.
3. **Soud prvního stupně** rozsudkem uvedeným v záhlaví žalobě vyhověl co do částky 51 546 Kč s příslušenstvím (výrok I) a co do částky 8 228 Kč s příslušenstvím ji zamítl (výrok II). Žalované uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 36 779,20 Kč (výrok III). Takto rozhodl soud prvního stupně na základě skutkových zjištění a právní argumentace, které jsou uvedeny v písemném odůvodnění odvoláním napadeného rozsudku a které není třeba v zájmu stručnosti opakovat.
4. **Žalovaná** napadla rozsudek soudu prvního stupně včasným a přípustným **odvoláním**, které směřuje proti výrokům I a III. Uvedla, že nenapadá závěry soudu prvního stupně, dle nichž v řízení před správními orgány došlo k nesprávnému úřednímu postupu v podobě nepřiměřené délky řízení, a nezpochybňuje ani to, že žalobkyni vznikla škoda v podobě nákladů vynaložených na právní zastoupení. Namítá však, že mezi odpovědnostním titulem (nesprávným úředním postupem) a vzniklou škodou není příčinná souvislost, resp. že tuto otázku soud prvního stupně neposoudil správně. Žalobkyně by totiž náklady na právní zastoupení musela vynaložit i za situace, že by všechny státní orgány rozhodovaly tak, jak rozhodovaly, ale dělo by se tak v přiměřené době. Škodu proto nelze nahradit z titulu nepřiměřené délky řízení, neboť ta nebyla příčinou všech nákladů, ale buď pouze z titulu nápravy nezákonného rozhodnutí anebo z titulu odškodnění za průtahy (období nečinnosti). Za relevantní průtah ovšem nelze považovat existenci nesprávného rozhodnutí, které bylo později zrušeno. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé a ve výroku o nákladech řízení zrušil a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení.
5. **Žalobkyně** ve vyjádření k odvolání žalované uvedla, že za odpovědnostní titul označila nejen nepřiměřenou délku řízení, ale i své podněty, odvolání a správní žaloby směřující ke zrušení nezákonných rozhodnutí. Je přesvědčena, že lze rozlišit úkony, jimiž se snažila odstranit průtahy a nečinnost, a úkony, jimiž se snažila zvrátit nezákonná rozhodnutí. Navrhla, aby rozsudek soudu prvního stupně byl potvrzen a byla jí přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení.
6. **Odvolací soud** přezkoumal z podnětu odvolání žalované rozsudek soudu prvního stupně (§ 212, § 212a a § 214 odst. 1 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání je částečně důvodné.
7. Odvolací soud konstatuje, že soud prvního stupně správně v napadeném rozsudku citoval relevantní normy objektivního práva (které tedy již odvolací soud znovu neopakuje) a učinil správný závěr o skutkovém stavu věci. Správně (v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího soudu vyjádřeným v rozsudku ze dne 24. 4. 2023, č. j. 30 Cdo 2212/2022-84) posoudil též otázku aktivní věcné legitimize žalobkyně, za niž náklady právního zastoupení ve správním řízení uhradila třetí osoba (VIRTUAL WORLD CAR, s. r. o.), jejíž dlužnicí se žalobkyně v důsledku provedené úhrady stala, a má tak právo, aby byla tím, kdo za škodu odpovídá, tohoto dluhu zbavena (§ 2952 zákona č. 89/2012 Sb.). Ostatně aktivní věcnou legitimaci žalobkyně žalovaná ve svém odvolání již nijak nezpochybňovala. Nenapadala ani závěr soudu prvního stupně stran existence odpovědnostního titulu v podobě nesprávného úředního postupu, jímž je nepřiměřená délka správního a navazujícího soudního řízení (zahájeného dne 4. 11. 2008 a ukončeného dne 15. 11. 2018), v němž bylo rozhodováno o žádosti žalobkyně o udělení oprávnění k provozování stanice technické kontroly. S tímto závěrem, který vychází z hodnocení kritérií

uvedených v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“), souhlasí i odvolací soud, jenž dodává, že posuzované řízení, které se svou povahou dotýkalo základního práva (práva podnikat), je řízením ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, v němž účastníci mají právo na projednání věci v přiměřené době (srov. rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 2402/2020). Pokud ale soud prvního stupně žalobkyni přiznal náhradu veškerých nákladů, které jí v nepřiměřeně dlouhém řízení (a to v té fázi, která probíhala před správními orgány) vznikly v souvislosti s jejím právním zastoupením, aniž by se současně zabýval tím, k jakému účelu byly tyto náklady vynaloženy, nerozhodl správně.

8. Je na každém účastníku, zda využije svého práva a nechá se v (soudním či správním) řízení zastoupit advokátem, neboli příčinou vzniku nákladů právního zastoupení je zásadně rozhodnutí samotného účastníka řízení. Náhrada škody dle § 31 odst. 1 až 3 zákona o odpovědnosti za škodu pak zahrnuje jen takové náklady zastoupení, které byly účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí anebo na nápravu nesprávného úředního postupu, a to za podmínky, že poškozený neměl možnost náhradu nákladů požadovat v řízení, ve kterém mu vznikly, anebo mu náhrada takto již nebyla přiznána. Nepostačuje tedy, pokud byly náklady vynaloženy „v souvislosti“ s nezákonným rozhodnutím anebo nesprávným úředním postupem, ale musí se jednat o náklady, které byly vynaloženy přímo na odstranění tohoto nežádoucího stavu.
9. Nezákonným rozhodnutím je třeba rozumět pravomocné rozhodnutí, které bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem (§ 8 odst. 1 zákona o odpovědnosti za škodu). V poměrech dané věci to byla rozhodnutí odvolacího orgánu (Ministerstva dopravy), která byla zrušena v řízení před správními soudy. Náhradu nákladů vynaložených v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobkyně v tomto řízení neuplatňovala a dlužno dodat, že jejich náhrada jí byla přiznána již v soudním řízení správním. Pokud jde o nesprávný úřední postup, odškodnitelné jsou jen takové náklady, které žalobkyně vynaložila na úkony směřující k nápravě nesprávného úředního postupu, tedy na odstranění průtahů či nečinnosti správních orgánů. Takovou povahu lze přiznat těm úkonům, jimiž zástupce žalobkyně žádal o vydání rozhodnutí po marném uplynutí lhůt dle správního řádu anebo o přijetí opatření proti nečinnosti. Naproti tomu úkony spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, vyjádření se k podkladům rozhodnutí, v poradách s klientem či v podání odvolání nelze mít za takové, které by směřovaly ke zjednání nápravy ohledně průtahového postupu orgánů ve správním řízení a které by byly odčinitelné podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za škodu.
10. Dle zjištění soudu prvního stupně žalobkyně podala prostřednictvím svého zástupce celkem sedm žádostí o vydání rozhodnutí (žádosti ze dne 4. 9. 2012, 13. 9. 2013, 27. 3. 2014, 2. 1. 2017, 20. 2. 2017, 2. 5. 2017, 28. 5. 2018), ovšem jen v šesti případech lze náklady s tím spojené považovat za účelné. Není tomu tak v případě žádosti ze dne 20. 2. 2017, neboť v tentýž den byla podána i žádost o přijetí opatření proti nečinnosti, přičemž oba tyto úkony vedle sebe (coby účelné) neobstojí. O přijetí opatření proti nečinnosti žalobkyně požádala celkem čtyřikrát, a to dne 30. 1. 2014, 20. 2. 2017, 15. 5. 2017 a 5. 6. 2018. Za každý z těchto deseti úkonů náleží mimosmluvní odměna ve výši 500 Kč (§ 10 odst. 1, § 11 odst. 2 písm. d/, odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.); v součtu se jedná o částku 5 000 Kč. K této odměně je třeba přičíst i náhradu hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za každý z deseti úkonů právní služby (§ 13 odst. 1 a 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.), tj. částku 3 000 Kč. Náhrada zahrnuje i 21 % daň z přidané hodnoty, jejímž je advokát plátcem, ve výši 1 680 Kč. Celkové náklady vynaložené na nápravu nesprávného úředního postupu činí 9 680 Kč (= 5 000 + 3 000 + 1 680).
11. Je možno uzavřít, že odvolací soud shledává rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný, pokud jím byla žalobkyni přiznána náhrada škody ve výši 9 680 Kč s příslušenstvím, a proto jej ohledně této částky podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil; ve zbytku uplatněného

a vyhovujícím výrokem přiznaného nároku, tj. ohledně částky 41 866 Kč, jej podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, že žalobu zamítl.

12. V souladu s § 224 odst. 2 o. s. ř. odvolací soud rozhodl **o nákladech řízení před soudy všech stupňů**, čímž byl odklizen nákladový výrok III rozsudku soudu prvního stupně. Podle § 142 odst. 2 o. s. ř. náleží převážně úspěšné žalované náhrada nákladů řízení v rozsahu 68 % (žalobkyni přisouzená částka 9 680 Kč představuje 16 % z celkově požadovaných 61 774 Kč, její procesní neúspěch je vyjádřen 84 %, a je proto povinna nahradit žalované 68 % jejích účelně vynaložených nákladů řízení).
13. V řízení před soudy všech stupňů vznikly žalované náklady nezastoupené účastnice v paušální výši 300 Kč (§ 151 odst. 3 o. s. ř., § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb.) za každý z 11 níže uvedených úkonů: 1) vyjádření k žalobě ze dne 18. 2. 2020, 2) příprava účasti na jednání, 3) účast u jednání soudu prvního stupně dne 11. 5. 2021, 4) vyjádření k odvolání žalobkyně ze dne 15. 7. 2021, 5) účast u jednání odvolacího soudu dne 26. 1. 2022, 6) vyjádření k dovolání žalobkyně ze dne 30. 6. 2022, 7) účast u jednání soudu prvního stupně dne 15. 2. 2024, 8) účast u jednání soudu prvního stupně dne 21. 3. 2024, 9) účast u jednání soudu prvního stupně dne 6. 6. 2024, 10) odvolání ze dne 27. 6. 2024 a 11) účast u jednání odvolacího soudu dne 3. 10. 2024. Celkové náklady na straně žalované tak činí 3 300 Kč, z čehož 68 % odpovídá částce 2 244 Kč.
14. Lhůta k plnění je stanovena postupem dle § 160 odst. 1 v části věty před středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné.

Praha 3. října 2024

JUDr. Tomáš Novosad v. r.
předseda senátu